LIETUVOS SAUGIOS LAIVYBOS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL PRAMOGINIŲ LAIVŲ IR JŲ SUDEDAMŲJŲ DALIŲ PROJEKTAVIMO, STATYBOS, TIEKIMO RINKAI IR ATIDAVIMO EKSPLOATUOTI TECHNINIO REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2016 m. gegužės 9 d. Nr. V-107
Klaipėda

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 4 straipsnio 4 dalimi ir įgyvendindamas 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/53/ES Dėl pramoginių ir asmeninių laivų, kuria panaikinama Direktyva 94/25/EB (OL 2013 L 354, p. 114), nuostatas:

1. T v i r t i n u pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninį reglamentą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. pagal iki šio įsakymo įsigaliojimo dienos galiojusias atitikties įvertinimo procedūras įvertinti pramoginiai ir asmeniniai laivai ir jų sudedamosios dalys gali būti tiekiamos Lietuvos rinkai ar pradedamos eksploatuoti iki 2017 m. sausio 18 d.;

2.2. užbortiniai kibirkštinio uždegimo varomieji varikliai, kurių galia 15 kW ir mažiau, kuriuos pagamino mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 3 d. Europos Komisijos Rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL 2003 L 124, p. 36), gali būti tiekiami Lietuvos rinkai ar pradedami eksploatuoti iki 2020 m. sausio 18 d., jeigu atitinka šiame reglamente nustatytus jiems taikomus reikalavimus.

2.3. šis įsakymas įsigalioja 2016 m. gegužės 13 d.

Direktorius Robertinas Tarasevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos saugios laivybos
administracijos direktoriaus
2016 m. gegužės 9 d.
įsakymu Nr. V-107

PRAMOGINIŲ LAIVŲ IR JŲ SUDEDAMŲJŲ DALIŲ PROJEKTAVIMO, STATYBOS, TIEKIMO RINKAI IR ATIDAVIMO EKSPLOATUOTI TECHNINIS REGLAMENTAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninis reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato Lietuvos rinkai tiekiamų pramoginių laivų svarbiausius saugos reikalavimus ir jų atitikties šiems reikalavimams įvertinimo procedūras ir skirtas pramoginių, tarp jų ir nebaigtų statyti laivų, ir asmeninių laivų saugai ir vartotojų interesų apsaugai užtikrinti. Šis Reglamentas privalomas visiems asmenims, tiekiantiems Lietuvos rinkai pramoginius laivus, t. y. gamintojams, gamintojų įgaliotiems atstovams, importuotojams, platintojams. Visi Lietuvos rinkai tiekiami gaminiai, kuriems taikomas šis Reglamentas, turi būti saugūs ir atitikti šį Reglamentą.

2. Reglamento nuostatos taikomos pramoginiams, tarp jų ir nebaigtiems statyti, laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 m iki 24 m, asmeniniams, tarp jų ir nebaigtiems statyti, laivams (toliau – laivai) ir Reglamento 3 punkte nurodytoms pramoginių laivų sudedamosioms dalims, rinkai patiekiamoms atskirai ar skirtoms įmontuoti, varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti ant laivo arba laive, varomiesiems varikliams, įmontuotiems ant laivų arba laivuose, kuriuose atliekami esminiai variklio pakeitimai, ir laivams, kurie iš esmės perdaromi.

3. Pramoginių laivų sudedamosios dalys, rinkai patiekiamos atskirai ar skirtos įmontuoti, yra šios:

3.1. nuo užsidegimo apsaugota įranga bortiniams ir varomiesiems laivagalio benzininiams varikliams ir benzino bakų erdvėms;

3.2. paleidimo mechanizmo apsaugos įtaisas užbortiniams varikliams;

3.3. vairaračiai, vairavimo mechanizmai ir kabelių komplektai;

3.4. stacionariniam montavimui skirti kuro bakai ir kuro žarnos;

3.5. surenkamieji liukai ir borto šviesos.

4. Reglamento išimtys:

4.1. Reglamento 1 priedo I skyriuje nustatyti projektavimo ir statybos reikalavimai netaikomi laivams, skirtiems tik lenktynėms, taip pat ir lenktyninėms, ir mokomosioms valtims, skirtoms irkluoti, jeigu gamintojas jas priskyrė šiai kategorijai; kanojoms ir baidarėms, suprojektuotoms būti varomoms tik žmogaus, gondoloms ir pedalais varomiems laivams, burlentėms, suprojektuotoms būti varomoms tik vėjo ir būti valdomoms ant jų stovinčio žmogaus arba žmonių, banglentėms, iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams laivams ir jų pavienėms tikslioms kopijoms, pagamintoms daugiausia iš autentiškų medžiagų ir gamintojo pažymėtoms tokiais, bandomiesiems laivams, jeigu jie netiekiami Europos Sąjungos rinkai; asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jeigu jie penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios netiekiami rinkai, laivams, specialiai skirtiems plaukioti su įgula ir vežti keleivius komerciniais tikslais, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus; povandeniniams laivams; laivams su oro pagalve; laivams su povandeniniais sparnais; laivams, varomiems išorinio degimo garo varikliais, kurių kuras yra anglis, koksas, malkos, mazutas ar dujos, laivams amfibijoms, t. y. ratinėms ar vikšrinėms motorinėms transporto priemonėms, galinčioms veikti tiek ant vandens, tiek sausumoje.

4.2. Reikalavimai varomųjų variklių išmetamiesiems teršalams (Reglamento 1 priedo II skyrius) netaikomi varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti vien

lenktynėms skirtuose laivuose, gamintojo pažymėtuose tokiais, bandomuosiuose laivuose, jeigu jie nėra patiekiami Europos Sąjungos rinkai, laivuose, specialiai skirtuose plaukioti su įgula ir vežti keleivius komerciniais tikslais, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus, povandeniniuose laivuose, laivuose su oro pagalve, laivuose su povandeniniais sparnais, laivuose amfibijose; iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams varomiesiems varikliams ir serijiniu būdu negaminamoms jų pavienėms tikslioms kopijoms, jeigu jie yra įmontuoti iki 1950 m. suprojektuotuose autentiškuose istoriniuose laivuose ir jų pavienėse kopijose, pagamintose daugiausia iš autentiškų medžiagų ir gamintojo pažymėtose tokiais, arba asmeniniam naudojimui pastatytuose laivuose, jeigu penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios jie netiekiami rinkai; asmeniniam naudojimui sukonstruotiems varomiesiems varikliams, jeigu jie paskui penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios nėra patiekiami Europos Sąjungos rinkai.

4.3. Reglamento 1 priedo III skyriaus reikalavimai triukšmo skleidimui netaikomi visiems laivams, nurodytiems Reglamento 4.2 papunktyje, taip pat asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jeigu jie penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios netiekiami Europos Sąjungos rinkai.

5. Tai, kad laivas gali būti taip pat naudojamas komercinei ar tarnybinei veiklai arba sporto treniruotėms ir pramoginio pobūdžio mokymams, nėra pagrindas netaikyti jam Reglamento reikalavimų, kai jis patiekiamas rinkai kaip pramoginis laivas.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

6.1. **Asmeninis laivas** – sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpusas yra trumpesnis nei 4 m, naudojantis vidaus degimo variklį, turintį vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį sėdėdamas, stovėdamas ar klūpėdamas ant korpuso gali valdyti žmogus.

6.2. **Asmeniniam naudojimui pastatytas laivas** – laivas, kurį naudotojas pastatė savo asmeniniam naudojimui.

6.3. **Atitikties vertinimas –** procesas, kurį atliekant nustatoma, ar įvykdyti su gaminiu susiję Reglamento reikalavimai.

6.4. **Atitikties vertinimo įstaiga** –įstaiga, vykdanti atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir tikrinimą.

6.5. **Atšaukimas** – priemonė, kuria siekiama, kad būtų grąžintas galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys.

6.6. **CE ženklas –** ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad gaminys atitinka taikytinus reikalavimus, nustatytus Europos Sąjungos derinimo teisės aktuose, kuriuose numatytas ženklinimas šiuo ženklu.

6.7. **Darnusis standartas** – standartas, kaip apibrėžta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 Dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos Direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB, 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos Sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos Sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL 2012 L 316, p. 12), 2 straipsnio 1 dalies c punkte.

6.8. **Ekonominės veiklos vykdytojas** – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas arba platintojas.

6.9. **Esminiai variklio pakeitimai** – variklio pakeitimai, kuriuos atlikus variklis gali viršyti teršalų skleidimo ribas, nustatytas Reglamento 1 priedo II skyriuje, išskyrus įprastą variklio dalių pakeitimą, kuris nekeičia teršalų skleidimo charakteristikų arba padidina projektinę variklio galią daugiau kaip 15 %.

6.10. **Europos Sąjungos derinimo teisės aktai** – Europos Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pardavimo sąlygos.

6.11. **Įgaliotasis atstovas** – tai Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gavęs rašytinį gamintojo įgaliojimą veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis.

6.12. **Importuotojas** – tai Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį iš trečiosios šalies patiekia Europos Sąjungos rinkai.

6.13. **Gamintojas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagamina gaminį arba kuris užsako suprojektuoti ar pagaminti tokį gaminį ir jį parduoda savo vardu arba su savo prekės ženklu.

6.14. **Kapitalinis laivo perdarymas** – tai laivo perdarymas, kurį atlikus keičiasi laivo varymo būdas, kai atliekami esminiai variklio pakeitimai, arba kitoks laivo perdarymas, kuris pakeičia laivą taip, kad jis gali neatitikti Reglamente nustatytų taikytinų esminių saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų.

6.15. **Korpuso ilgis –** korpuso ilgis, apskaičiuotas pagal darnųjį standartą.

6.16. **Nacionalinė akreditacijos įstaiga** – nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditacijos ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93(OL 2008 L 218, p. 30), 2 straipsnio 11 punkte.

6.17. **Patiekimas rinkai** – gaminio tiekimas Europos Sąjungos rinkai pirmą kartą.

6.18. **Pašalinimas iš rinkos** – priemonė, kuria siekiama neleisti tiekimo grandinėje esantį gaminį tiekti rinkai.

6.19. **Platintojas** – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia gaminį rinkai.

6.20. **Pradėjimas eksploatuoti** – tai pirmas kartas, kai galutinis naudotojas Europos Sąjungoje pradeda eksploatuoti gaminį, kuriam taikomas šis Reglamentas.

6.21. **Pramoginis laivas** – bet kokio tipo laivas, išskyrus asmeninį laivą, neatsižvelgiant į varymo būdą, skirtas sportui ir pramogoms.

6.22. **Privatus importuotojas** – tai Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdydamas nekomercinę veiklą importuoja gaminį iš trečiosios šalies į Europos Sąjungą, ketindamas pradėti jį eksploatuoti savo asmeniniais tikslais.

6.23. **Rinkos priežiūra** – valstybės institucijų vykdoma veikla ir priemonės, kurių jos imasi, siekdamos užtikrinti, kad gaminiai atitiktų Europos Sąjungos derinimo teisės aktuose nustatytus taikomus reikalavimus ir nekeltų pavojaus sveikatai, saugai ar kitiems visuomeniniams interesams.

6.24. **Tiekimas rinkai** – tai gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Europos Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo.

6.25. **Varymo būdas** – tai būdas, kuriuo yra varomas laivas.

6.26. **Variklių šeima** – tai gamintojo vienai grupei priskirti varikliai, kurie pagal konstrukciją turi panašias išmetamųjų teršalų charakteristikas ar skleidžiamo triukšmo charakteristikas.

6.27. **Varomasis variklis** – tai bet koks kibirkštinio ar slėginio uždegimo vidaus degimo variklis, tiesiogiai arba netiesiogiai naudojamas laivui varyti.

II SKYRIUS
REGLAMENTO 2 PUNKTE NURODYTŲ GAMINIŲ LAISVAS JUDĖJIMAS

7. Reglamento 2 punkte nurodyti gaminiai gali būti tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti tik tuo atveju, jeigu teisingai eksploatuojami ir naudojami pagal jų numatytą paskirtį jie nekelia pavojaus žmonių sveikatai ir saugai, turtui arba aplinkai, ir tik tuo atveju, jeigu jie atitinka Reglamento 1 priede išdėstytus reikalavimus.

8. Lietuvos saugios laivybos administracija (toliau – Administracija), vykdydama rinkos priežiūrą, turi imtis priemonių, kad Reglamento 2 punkte nurodyti gaminiai nebūtų tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti, jeigu jie neatitinka Reglamento 1 priede išdėstytų reikalavimų.

9. Nebaigti statyti laivai gali būti patiekti rinkai Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu gamintojas ar importuotojas deklaruoja, jog jie yra skirti tam, kad juos baigtų statyti kiti.

10. Reglamento 3 punkte nurodytos sudedamosios dalys, atitinkančios joms taikomus Reglamento 1 priede išdėstytus reikalavimus, gali būti patiektos rinkai Lietuvos Respublikos teritorijoje, kai prie šių dalių pridedama Europos Sąjungos atitikties deklaracija (toliau – ES atitikties deklaracija) (3 priedas), jeigu, remiantis gamintojo arba importuotojo deklaracija, yra skirtos įmontuoti pramoginiuose laivuose.

11. Laivuose įmontuoti arba neįmontuoti varikliai, jeigu jie atitinka Reglamento reikalavimus, gali būti patiekti rinkai ir (arba) pradėti eksploatuoti Lietuvos Respublikoje. Laivuose įmontuoti varikliai, kurių tipas patvirtintas pagal Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. 5 „Dėl Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimus, ir laivuose įmontuoti varikliai, kurių tipas patvirtintas pagal 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 595/2009 Dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį (Euro VI) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 715/2007 ir Direktyvą 2007/46/EB ir panaikinantį Direktyvas 80/1269/EEB, 2005/55/EB ir 2005/78/EB (OL 2009 L 188, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. sausio 31 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 133/2014, (OL 2014 L p. 47), atitinkantys Reglamento reikalavimus, išskyrus Reglamento 1 priedo II skyriuje išdėstytus reikalavimus variklio išmetamiems teršalams, gali būti patiekti rinkai ir (arba) pradėti eksploatuoti Lietuvos Respublikoje, jeigu variklis yra pritaikomas montuoti laive, o variklio pakeitimus atliekantis asmuo užtikrina, kad buvo atsižvelgta į variklio gamintojo pateiktus duomenis ir kitą informaciją taip, kad įmontavus variklį, laikantis variklio pakeitimus atlikusio asmens pateiktų montavimo instrukcijų, bus užtikrinta, kad tas variklis ir toliau atitiks reikalavimus variklio išmetamiems teršalams, nustatytus arba Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos apraše, arba Reglamente (EB) Nr. 595/2009, nurodytus variklio gamintojo. Variklio pakeitimus atliekantis asmuo deklaruoja, kad variklis toliau atitiks Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos apraše arba Reglamente (EB) Nr. 595/2009 nustatytus reikalavimus variklio išmetamiems teršalams, nurodytus variklio gamintojo, jeigu yra įmontuotas laikantis variklio pakeitimus atlikusio asmens montavimo instrukcijų.

12. Reglamento 2 punkte minimi gaminiai, neatitinkantys Reglamento nuostatų, gali būti demonstruojami prekybos mugėse, parodose ir kituose renginiuose, jeigu aiškiai matomu ženklu nurodoma, kad tokie gaminiai negali būti patiekti rinkai ar atiduoti eksploatuoti tol, kol nenustatyta jų atitiktis.

III SKYRIUS
ĮPAREIGOJIMAI EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJAMS IR PRIVATIEMS IMPORTUOTOJAMS

13. Gamintojai privalo užtikrinti, kad patiekiami rinkai gaminiai būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytų reikalavimų.

14. Gamintojai, vadovaudamiesi Reglamento reikalavimais, parengia techninius dokumentus ir atlieka arba pasirūpina, kad būtų atlikta atitinkama atitikties vertinimo procedūra. Tuo atveju, jeigu taikant atitikties vertinimo procedūrą buvo įrodyta gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, gamintojai, kaip numatyta Reglamente, parengia ES atitikties deklaraciją, suteikia gaminiui CE ženklą ir šį ženklą pritvirtina.

15. Gamintojai privalo saugoti techninius dokumentus, ES atitikties deklaracijų ir nebaigto statyti laivo deklaracijų kopijas 10 metų po gaminio patiekimo rinkai.

16. Gamintojai privalo užtikrinti, kad būtų taikomos serijinės gamybos tolesnės atitikties užtikrinimo procedūros, taip pat turi būti tinkamai atsižvelgiama į gaminio projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir darniųjų standartų, kurių atžvilgiu deklaruojama gaminio atitiktis, pasikeitimus. Atsižvelgdami į gaminio keliamą pavojų, gamintojai, siekiant apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti jų saugą, privalo tirti rinkai tiekiamų gaminių bandinius, nagrinėti skundus, registruoti atvejus, kuomet nustatomi reikalavimų neatitinkantys gaminiai, taip pat kaupti informaciją apie atšauktus gaminius ir šią informaciją teikti platintojams.

17. Gamintojai privalo užtikrinti, kad ant jų gaminių būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos numeris ar kita informacija, leidžianti identifikuoti gaminius, arba, jeigu dėl gaminio dydžio ar pobūdžio to padaryti neįmanoma, privalo užtikrinti, kad reikiama informacija būtų nurodyta ant pakuotės prie gaminio pridėtame dokumente.

18. Gamintojai privalo nurodyti savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant jo pakuotės arba prie gaminio pridėtame dokumente. Nurodomas tik vienas adresas kontaktams, kuriuo galima susisiekti su gamintoju.

19. Gamintojai privalo užtikrinti, kad prie gaminio pridėtame naudojimo vadove būtų pateiktos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija lietuvių kalba.

20. Jei yra pagrindo manyti, kad gaminys, kurį gamintojas patiekė rinkai, neatitinka Reglamento reikalavimų, gamintojai privalo nedelsdami imtis visų reikiamų koregavimo veiksmų, kad tokio gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų atšauktas arba pašalintas iš rinkos. Be to, jeigu gaminys kelia pavojų, gamintojai nedelsdami apie tai informuoja Administraciją, pateikdami išsamią informaciją, tiek apie gaminio neatitiktį, tiek ir apie koregavimo veiksmus, kurių jie ėmėsi.

21. Motyvuotu Administracijos prašymu gamintojai suteikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Dokumentai turi būti pateikti lietuvių kalba, arba, Administracijai sutikus, kita oficialia Europos Sąjungos kalba. Administracijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

22. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą, kuris atlieka gamintojo suteiktame įgaliojime nurodytas užduotis. Įgaliotajam atstovui gamintojas turi suteikti teisę:

22.1. 10 metų po gaminio patiekimo rinkai saugoti ES atitikties deklaracijų ir nebaigto statyti laivo deklaracijų kopijas ir techninius dokumentus, kad Administracija galėtų juos patikrinti;

22.2. Administracijos motyvuotu prašymu pateikti jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;

22.3. Administracijos prašymu bendradarbiauti dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriems taikomas gamintojo įgaliojimas, keliamą pavojų.

23. Gamintojas neturi teisės suteikti įgaliotajam atstovui įgaliojimų rengti techninius dokumentus ar vykdyti Reglamento 14 punkte nustatytų įpareigojimų.

24. Importuotojai privalo rinkai tiekti tik Reglamento reikalavimus atitinkančius gaminius. Prieš patiekdami gaminį rinkai, importuotojai privalo įsitikinti, kad gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą, parengė reikiamus techninius dokumentus, kad gaminys paženklintas CE ženklu, kad prie jo pridėti pagal Reglamentą privalomi dokumentai (ES atitikties deklaracija, nebaigto statyti laivo deklaracija, pramoginio ar asmeninio laivo naudojimo vadovas, variklio naudojimo vadovas ir kt.) ir kad gamintojas įvykdė Reglamento 17 ir 18 punktuose nustatytus reikalavimus. Jeigu importuotojas turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytų reikalavimų, jis privalo netiekti gaminio rinkai, kol nebus užtikrinta gaminio atitiktis. Be to, jeigu gaminys kelia pavojų, importuotojas apie tai praneša gamintojui ir Administracijai.

25. Importuotojai ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti (pvz., sudedamųjų dalių atveju), ant pakuotės arba prie gaminio pridėtame dokumente nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti.

26. Importuotojai privalo užtikrinti, kad prie gaminio pridėtame naudojimo vadove būtų pateiktos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija lietuvių kalba.

27. Importuotojai privalo užtikrinti, kad jų atsakomybėje esančių gaminių laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų gaminiams taip, kad jie nebeatitiktų Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytų reikalavimų.

28. Atsižvelgdami į gaminio keliamą pavojų, importuotojai, siekiant apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti jų saugą, privalo tirti rinkai tiekiamų gaminių bandinius, nagrinėti skundus,

registruoti atvejus, kuomet nustatomi reikalavimų neatitinkantys gaminiai, taip pat kaupti informaciją apie atšauktus gaminius ir šią informaciją teikti platintojams.

29. Jei yra pagrindo manyti, kad gaminys, kurį gamintojas patiekė rinkai, neatitinka Reglamento reikalavimų, importuotojai privalo nedelsdami imtis visų reikiamų koregavimo veiksmų, kad tokio gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų atšauktas arba pašalintas iš rinkos. Be to, jeigu gaminys kelia pavojų, importuotojai nedelsdami informuoja apie tai Administraciją, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma, apie gaminio neatitiktį ir apie koregavimo veiksmus, kurių jie ėmėsi.

30. Importuotojai 10 metų po gaminio patiekimo rinkai saugo ES atitikties deklaracijų ir nebaigto statyti laivo deklaracijų kopijas, kad Administracija su jomis galėtų susipažinti, ir užtikrina, kad Administracijos prašymu jai galėtų būti pateikti techniniai dokumentai.

31. Motyvuotu Administracijos prašymu importuotojai privalo pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti, lietuvių kalba. Administracijai pareikalavus, importuotojai privalo bendradarbiauti vykdant veiksmus, kurių imtasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie patiekė rinkai, keliamą pavojų.

32. Platintojai, tiekdami rinkai gaminį, privalo laikytis Reglamente nustatytų įpareigojimų. Prieš patiekdami gaminį rinkai, platintojai privalo patikrinti, ar gaminys paženklintas CE ženklu, kaip numatyta Reglamente, ar prie jo pridėti dokumentai, privalomi pagal Reglamento nuostatas (ES atitikties deklaracija, nebaigto statyti laivo deklaracija, naudojimo vadovas, instrukcijos, saugos informacija ir kt.), pateikiami lietuvių kalba ir ar gamintojas ir importuotojas laikėsi Reglamento 17, 18 ir 25 punktuose nustatytų reikalavimų.

33. Jei yra pagrindo manyti, kad gaminys, neatitinka Reglamento reikalavimų, platintojai privalo netiekti gaminio rinkai, kol nebus užtikrinta gaminio atitiktis. Be to, jeigu gaminys kelia pavojų, platintojas apie tai praneša gamintojui ar importuotojui ir Administracijai.

34. Platintojai privalo užtikrinti, kad jų atsakomybėje esančių gaminių laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų gaminiams taip, kad jie nebeatitiktų Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytų reikalavimų.

35. Jei yra pagrindo manyti, kad gaminys, kurį platintojas patiekė rinkai, neatitinka Reglamento reikalavimų, platintojas privalo nedelsdamas imtis visų reikiamų koregavimo veiksmų, kad tokio gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų atšauktas arba pašalintas iš rinkos. Be to, jeigu gaminys kelia pavojų, platintojai nedelsdami informuoja apie tai Administraciją, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma, apie gaminio neatitiktį ir apie koregavimo veiksmus, kurių jie ėmėsi.

36. Motyvuotu Administracijos prašymu platintojai privalo pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti, lietuvių kalba. Administracijai pareikalavus, jie privalo bendradarbiauti vykdant veiksmus, kurių imtasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

37. Tais atvejais, kai gaminį rinkai importuotojas arba platintojas patiekia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba taip pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį, kad gali pasikeisti jo atitiktis Reglamento reikalavimams, jis Reglamento taikymo tikslais laikomas gamintoju ir jam taikomi Reglamento 13–21 punktuose išdėstyti reikalavimai.

38. Jeigu gamintojas neįvykdo prievolių, susijusių su gaminio atitiktimi šio Reglamento nuostatoms, privatus importuotojas, prieš pradėdamas gaminį eksploatuoti, užtikrina, kad jis būtų suprojektuotas ir pagamintas laikantis Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytų reikalavimų, ir įvykdo arba pasirūpina, kad būtų įvykdyti Reglamento 14, 15, 19 ir 21 punktuose gamintojams nustatyti įpareigojimai.

39. Jeigu gamintojas nepateikė reikiamų techninių dokumentų, pasitelkdamas atitinkamus ekspertus privatus importuotojas privalo užtikrinti, kad jie būtų parengti.

40. Privatus importuotojas privalo pasirūpinti, kad ant gaminio būtų nurodytas paskelbtosios įstaigos, kuri atliko gaminio atitikties vertinimą, pavadinimas ir adresas.

41. Administracijai pareikalavus, privatus importuotojas privalo pateikti informaciją apie gaminį jam patiekusį ekonominės veiklos vykdytoją. Tokia informacija turi būti prieinama 10 metų po to, kai gaminys jam buvo patiektas.

42. Administracijos reikalavimu ekonominės veiklos vykdytojai privalo pateikti informaciją apie gaminius jiems tiekusius ekonominės veiklos vykdytojus ir (arba) ekonominės veiklos vykdytojus, kuriems jie tiekė gaminį. Tokia informacija turi būti prieinama 10 metų po to, kai gaminys jiems buvo patiektas, ir 10 metų po to, kai jie patiekė gaminį.

IV SKYRIUS
ATITIKTIES VERTINIMAS

43. Laikoma, kad gaminiai, atitinkantys darniuosius standartus arba jų dalis, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka reikalavimus, kuriuos apima minėti standartai arba jų dalys, kaip nustatyta Reglamento 7 punkte ir 1 priede.

44. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad yra įrodyta, jog Reglamento 7 punkte ir 1 priede arba Reglamento 11 punkte nustatyti reikalavimai yra įvykdyti.

45. ES atitikties deklaracija turi atitikti Reglamento 3 priede nustatytą formą, joje turi būti pateikta atitinkamuose 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 768/2008/EB Dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos, panaikinančio Sprendimą 93/465/EEB (toliau – Sprendimas 768/2008/EB), II priede ir Reglamento 4 priede nurodytuose moduliuose pateikta informacija, kuri turi būti nuolat atnaujinama. Lietuvoje rinkai tiekiamų arba joje pradedamų eksploatuoti gaminių ES atitikties deklaracija turi būti parengta lietuvių kalba.

46. Parengdamas ES atitikties deklaraciją gamintojas, privatus importuotojas arba Reglamento 11 punkte numatytais atvejais variklio pakeitimus atliekantis asmuo prisiima atsakomybę už gaminio atitiktį.

47. Tiekiant rinkai laivus, sudedamąsias dalis, kai jos patiekiamos rinkai atskirai, arba varomuosius variklius arba prieš pradedant juos eksploatuoti pateikiama ES atitikties deklaracija. Tiekiant rinkai nebaigtus statyti laivus pateikiama Reglamento 2 priede nustatytos formos gamintojo arba importuotojo deklaracija dėl nebaigtų statyti laivų, kurioje pateikiama tame priede nurodyta informacija. Jeigu deklaracija yra parengta ne lietuvių kalba, turi būti pridėtas ir jos vertimas į lietuvių kalbą.

48. Prieš patiekdamas rinkai Reglamento 2 punkte nurodytus gaminius, gamintojas taiko Reglamento 49–54 punktuose nustatytas procedūras.

49. Pramoginių laivų projektavimui ir statybai taikomos Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros:

49.1. A ir B projektavimo kategorijos pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra 2,5 m ir didesnis, bet mažesnis kaip 12 m, taikomas vienas iš šių modulių: A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai) arba B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

49.2. A ir B projektavimo kategorijos pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 iki 24 m, taikomas vienas iš šių modulių: B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

49.3. C projektavimo kategorijos pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra 2,5 m ir didesnis, bet mažesnis kaip 12 m, taikomas vienas iš šių modulių:

49.3.1. jeigu laikomasi suderintųjų arba Lietuvos standartų, susijusių su 1 priedo 9 ir 10 punktais, A modulis (gamybos vidaus kontrolė), A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, G (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

49.3.2. kai nesilaikoma suderintųjų arba Lietuvos standartų, priimtų pagal Europos Sąjungos suderintuosius standartus, susijusių su 1 priedo 9 ir 10 punktais, A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, G (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

49.4. C projektavimo kategorijos pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 m iki 24 m, taikomas vienas iš šių modulių: B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

49.5. D projektavimo kategorijos pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 m iki 24 m, taikomas vienas iš šių modulių: A (gamybos vidaus kontrolė) arba A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), arba B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

50. Asmeninių laivų projektavimui ir statybai taikomos Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros: A (gamybos vidaus kontrolė) arba A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), arba B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis)), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

51. Reglamento 3 punkte nurodytų sudedamųjų dalių projektavimui ir statybai taikomos Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros: B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

52. Atsižvelgdamas į reikalavimus teršalų išmetimui, varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti ant laivo arba laive, ir varomiesiems varikliams, įmontuotiems ant laivų arba laivuose, kuriuose atliekami esminiai variklio pakeitimai, variklio gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

52.1. jeigu laikomasi suderintųjų arba Lietuvos standartų, B (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

52.2. kai nesilaikoma suderintųjų arba Lietuvos standartų, B (ES tipo tyrimas) kartu su C1, arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis).

53. Atsižvelgdamas į reikalavimus dėl variklių skleidžiamo triukšmo, pramoginiams laivams su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar su įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais ir pramoginiams laivams su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar su įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais, kurie iš esmės perdaromi ir per penkerius metus po perdarymo patiekiami rinkai, gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

53.1. jeigu laikomasi suderintųjų arba Lietuvos standartų, A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), G (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

53.2. kai nesilaikoma suderintųjų arba Lietuvos standartų, G (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

53.3. kai įvertinimui naudojami *Froude* skaičius ir galios poslinkio koeficiento metodas, A (gamybos vidaus kontrolė) arba G (vieneto patikra grindžiama atitiktis), arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

54. Atsižvelgiant į reikalavimus dėl variklių skleidžiamo triukšmo, asmeniniams laivams, užbortiniams varomiesiems varikliams ir laivagalio varomiesiems varikliams su integruota išmetimo sistema, skirtiems montuoti pramoginiuose laivuose, asmeninio laivo arba variklio gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

54.1. jeigu laikomasi suderintųjų arba Lietuvos standartų, A1 (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), G (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

54.2. kai nesilaikoma suderintųjų arba Lietuvos standartų, G (vieneto patikra grindžiama atitiktis).

55. Taikant Reglamento 49–54 punktuose nurodytas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas atitikties vertinimo procedūras, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

55.1. Kai taikomas B modulis, ES tipo tyrimas atliekamas kaip nurodyta to modulio 2 punkto antroje įtraukoje. B modulyje nurodytas gamybos tipas gali apimti keletą gaminio variantų, jeigu:

55.1.1. variantų skirtumai neturi poveikio saugos lygiui ir kitiems gaminio veikimo reikalavimams;

55.1.2. gaminio variantai nurodomi atitinkamame ES tipo tyrimo pažymėjime, jeigu reikia iš dalies pakeitus pirminį pažymėjimą.

55.2. Kai taikomas A1 modulis, gaminių patikrinimai atliekami pasirinkus vieną ar kelis to paties gamintojo laivus, tipiškus gamintojo produkcijai, ir tokiems patikrinimams taikomi Reglamento 5 priede nustatyti papildomi reikalavimai.

55.3. Kai taikomi A1 ir C1 moduliai, Sprendime Nr. 768/2008/EB nurodyta galimybė naudoti akredituotas vidaus įstaigas neturi būti taikoma.

55.4. Kai taikomas F modulis, vertinant atitiktį variklio išmetamų teršalų reikalavimams taikoma Reglamento 6 priede nustatyta procedūra.

55.5. Kai taikomas C modulis, vertinant atitiktį variklio išmetamų teršalų reikalavimams, jeigu gamintojas nenaudoja atitinkamos kokybės sistemos, kaip numatyta Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo H modulyje, gamintojo pasirinkta paskelbtoji įstaiga, siekdama patikrinti gaminio vidaus kontrolės kokybę, atsitiktiniais, jos nustatytais terminais atlieka arba paveda atlikti gaminių patikrinimus. Jeigu paaiškėja, kad kokybės lygis yra netinkamas, arba, kai atrodo, kad yra būtina patikrinti gamintojo pateiktų duomenų pagrįstumą, taikoma Reglamento 7 priede nustatyta procedūra.

56. Reglamento 14 punkte nurodytuose techniniuose dokumentuose turi būti pateikiami visi reikiami duomenys ir išsami informacija apie gamintojo veiksmus, skirtus užtikrinti, kad gaminys atitiktų Reglamento 7 punkte ir 1 priede nustatytus reikalavimus. Techniniai dokumentai turi būti parengti taip, kad būtų lengvai suprantamas gaminio projektavimas, statyba, veikimas ir atitikties vertinimas.

V SKYRIUS
ĮVERTINIMAS PO STATYBOS

57. Jeigu gamintojas neatliko Reglamento 48 punkte reikalaujamų atlikti atitikties vertinimo procedūrų, privatus importuotojas, prieš pradėdamas eksploatuoti atitinkamą gaminį, privalo atlikti Reglamento 4 priede numatytą įvertinimo po statybos procedūrą.

58. Asmenys, patiekiantys rinkai arba pradedantys eksploatuoti varomąjį variklį ar laivą po to, kai jis buvo iš esmės pakeistas arba perdarytas, arba asmenys, pakeičiantys laivo, kuriam šis Reglamentas netaikomas, paskirtį taip, kad jam šis Reglamentas tampa taikomu, prieš patiekdami gaminį rinkai arba pradėdami jį eksploatuoti turi taikyti įvertinimo po statybos procedūrą.

59. Asmenys, patiekiantys rinkai asmeniniam naudojimui pastatytą laivą, po pastatymo nepraėjus penkerių metų terminui, prieš patiekdami gaminį rinkai turi taikyti įvertinimo po statybos procedūrą.

VI SKYRIUS
CE ŽENKLAS

60. Tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti laivai, sudedamosios dalys ir varomieji varikliai turi būti paženklinti CE ženklu. CE ženklu ženklinama laikantis Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Laikoma, kad rinkai tiekiami arba pradedami eksploatuoti gaminiai, paženklinti CE ženklu, atitinka Reglamento reikalavimus.

61. CE turi būti matomas, įskaitomas ir nenutrinamas. Sudedamųjų dalių atveju, kai CE ženklu, atsižvelgiant į to gaminio dydį arba pobūdį, ženklinti neįmanoma arba nepraktiška, CE ženklu gali būti ženklinama pakuotė arba prie gaminio pridėti dokumentai. Laivų atveju CE ženklas turi būti žymimas ant laivo gamintojo lentelės, kuri pritvirtinama atskirai nuo laivo identifikavimo numerio. Varomųjų variklių atveju CE ženklas turi būti ant variklio.

62. Gaminys turi būti ženklinamas CE ženklu prieš jį patiekiant rinkai arba pradedant eksploatuoti. Prie CE ženklo turi būti nurodomas paskelbtosios įstaigos identifikavimo numeris,

jeigu ta įstaiga dalyvavo gamybos kontrolės etape arba atliekant įvertinimą po statybos. Paskelbtosios įstaigos identifikavimo numeriu ženklina pati įstaiga arba jos pavedimu tai daro gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas, arba Reglamento 57–59 punktuose nurodyti asmenys. Po CE ženklo ir paskelbtosios įstaigos identifikavimo numerio gali būti pateikiama piktograma arba kitas ženklas, nurodantis konkrečią riziką ar naudojimo paskirtį.

VII SKYRIUS
RINKOS PRIEŽIŪRA, Į RINKĄ PATENKANČIŲ GAMINIŲ KONTROLĖ IR APSAUGOS PROCEDŪROS

63. Reglamento 2 punkte nurodytų gaminių rinkos priežiūrą vykdo Administracija. Administracija taip pat suteikia identifikavimo kodus paskelbtosioms įstaigoms, kurias Susisiekimo ministerija teisės aktų nustatyta paskyrė vykdyti pramoginių laivų ar jų sudedamųjų dalių atitikties vertinimą po statybos.

64. Gaminiams, kuriems taikomas šis Reglamentas, turi būti taikoma Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalis ir 16–29 straipsniai.

65. Jei yra pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikomas šis Reglamentas, gali kelti grėsmę asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai, Administracija privalo atlikti tokio gaminio vertinimą dėl jo atitikties Reglamente išdėstytiems reikalavimams. Ekonominės veiklos vykdytojai ir privatūs importuotojai privalo bendradarbiauti su Administracija, šiai atliekant tokį vertinimą.

66. Jeigu, atlikusi Reglamento 65 punkte numatytą vertinimą, Administracija nustato, kad ekonominės veiklos vykdytojo gaminys neatitinka Reglamente nustatytų reikalavimų, ji nedelsdama pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi Administracijos nustatytų ir pavojaus pobūdį atitinkančių koregavimo veiksmų, kad gaminys atitiktų Reglamento reikalavimus arba būtų pašalintas iš rinkos ar per pagrįstą laikotarpį atšauktas.

67. Jeigu, atlikusi Reglamento 65 punkte numatytą vertinimą, Administracija nustato, kad privataus importuotojo importuotas gaminys neatitinka Reglamente nustatytų reikalavimų, ji nedelsdama pareikalauja, kad privatus importuotojas imtųsi Administracijos nustatytų ir pavojaus pobūdį atitinkančių koregavimo veiksmų, kad gaminys atitiktų Reglamento reikalavimus, arba uždraudžia pradėti eksploatuoti gaminį ar nurodo sustabdyti jo naudojimą.

68. Reglamento 66 ir 67 punktuose numatytais atvejais Administracija informuoja susijusią paskelbtąją įstaigą apie veiksmus, kurių buvo imtasi.

69. Administracija, imdamasi Reglamento 66 ir 67 punktuose nurodytų veiksmų, vadovaujasi Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnio nuostatomis.

70. Jeigu Administracija turi pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikomas šis Reglamentas, gali kelti grėsmę asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai, buvo tiekiamas ne tik Lietuvos rinkai, bet ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, apie Reglamento 65 punkte numatytą vertinimą ir apie priemones, kurių imtis ji pareikalavo atitinkamą ekonominės veiklos vykdytoją, informuojama Europos Komisija ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės.

71. Ekonominės veiklos vykdytojai privalo užtikrinti, kad visų grėsmę galinčių kelti gaminių, kuriuos jie tiekė rinkai visoje Europos Sąjungoje, atžvilgiu būtų imtasi atitinkamų koregavimo veiksmų. Jeigu per pagrįstą laiką tokių veiksmų nesiimama, Administracija imasi atitinkamų laikinųjų priemonių, kad tokių gaminių tiekimas Lietuvos rinkai būtų uždraustas ar apribotas, arba įpareigoja gaminius pašalinti iš rinkos ar juos atšaukti.

72. Privatus importuotojas privalo užtikrinti, kad grėsmę galinčio kelti gaminio, kurį jis importavo į Europos Sąjungą asmeniniam naudojimui, atžvilgiu būtų imtasi atitinkamų koregavimo veiksmų. Jeigu per pagrįstą laikotarpį tokių veiksmų nesiimama, Administracija imasi atitinkamų laikinųjų priemonių – uždraudžia pradėti eksploatuoti gaminį, o jeigu gaminys jau eksploatuojamas – uždraudžia ar apriboja gaminio naudojimą Lietuvos Respublikoje.

73. Reglamento 71 ir 72 punktuose numatytais atvejais Administracija apie veiksmus, kurių buvo imtasi, informuoja Europos Komisiją ir kitas Europos Sąjungos valstybes nares.

74. Reglamento73 punkte nurodyta informacija turi apimti visus Administracijos turimus duomenis, pirmiausia, duomenis, kurių reikia reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, pareikštos neatitikties ir keliamo pavojaus pobūdžiui nustatyti, taip pat turi būti nurodomos nacionaliniu lygiu taikomos priemonės, jų trukmė ir iš atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo ar privataus importuotojo gauti paaiškinimai. Administracija nurodo, ar neatitikties priežastis yra tai, kad gaminys neatitinka žmonių sveikatos ar saugos, turto arba aplinkos apsaugos reikalavimų, nustatytų Reglamente, ar neatitiktį lėmė Reglamento 43 punkte nurodytų darniųjų standartų, kuriais remiantis laikomasi atitikties prielaidos, trūkumai.

75. Jeigu per tris mėnesius nuo Reglamento 73 punkte nurodytos informacijos gavimo Europos Komisija ar Europos Sąjungos valstybė narė nepareiškia prieštaravimo dėl laikinųjų priemonių, kurių ėmėsi Administracija, priemonė laikoma pagrįsta. Tokiu atveju nedelsiant taikomos reikalingos ribojamosios priemonės, pavyzdžiui, gaminys pašalinamas iš rinkos.

76. Jeigu kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkos priežiūros institucija, turėdama pagrindo manyti, kad pramoginiai laivai ar jų sudedamosios dalys, gali kelti grėsmę asmenų saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai, inicijavo laikinąsias priemones, Administracija informuoja Europos Komisiją ir Europos Sąjungos valstybes nares apie savo nesutikimą su nacionaline priemone, apie kurią buvo pranešta, kartu pateikdama informaciją apie visas Lietuvos Respublikoje priimtas priemones ir turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo gaminio neatitiktimi.

77. Jeigu Administracijos priimta laikinoji priemonė Europos Komisijos sprendimu yra pripažįstama nepagrįsta, ji turi būti nedelsiant atšaukta. Taip pat turi būti atšauktos priemonės, kurių Administracija ėmėsi pagal iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos gautą informaciją apie taikomas laikinąsias priemones. Jeigu Administracijos ar kitos Europos Sąjungos rinkos priežiūros institucijos priimta laikinoji priemonė Europos Komisijos sprendimu yra pripažįstama pagrįsta, gaminiai, kurių atžvilgiu buvo taikytos laikinosios priemonės, turi būti pašalinti iš rinkos. Apie šiuos veiksmus Administracija informuoja Europos Komisiją.

78. Nepaisant Reglamento 65–76 punktų nuostatų, Administracija, nustačiusi, kad gaminys, kuriam taikomos Reglamento nuostatos, CE ženklu nebuvo paženklintas, arba buvo paženklintas CE ženklu pažeidžiant Reglamento reikalavimus, arba kad nebuvo parengta ES atitikties deklaracija (3 priedas) ar gamintojo arba importuotojo deklaracija dėl nebaigtų statyti laivų (2 priedas) arba šios deklaracijos parengtos netinkamai; nėra techninių dokumentų arba jie yra netikslūs ar neišsamūs; nepateikiama Reglamento 18 ir 25 punktuose numatyta informacija, o taip pat nustačiusi, kad nesilaikoma Reglamento 13–21 ar 24–31 punktuose nustatytų reikalavimų, reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas panaikintų nustatytas neatitiktis. Jeigu neatitiktis nepanaikinama, Administracija apriboja ar uždraudžia gaminio tiekimą rinkai arba imasi priemonių, kad gaminys būtų atšauktas arba pašalintas iš rinkos. Jeigu tokį gaminį savo asmeniniam naudojimui importavo privatus importuotojas, Administracija uždraudžia ar apriboja jo naudojimą.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

79. Asmenys, pažeidę Reglamento reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento
1 priedas

ESMINIAI REIKALAVIMAI LAIVŲ IR JŲ SUDEDAMŲJŲ DALIŲ PROJEKTAVIMUI, STATYBAI, VAROMŲJŲ VARIKLIŲ IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS IR TRIUKŠMO SKLEIDIMUI

I SKYRIUS
LAIVŲ PROJEKTAVIMO IR STATYBOS REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS
LAIVŲ PROJEKTAVIMO KATEGORIJOS

1. Nustatomos šios laivų projektavimo kategorijos:

1.1. **A projektavimo kategorijos pramoginis laivas** – laivas, suprojektuotas taip, kad būtų atsparus vėjui, kurio stiprumas gali viršyti 8 balus (pagal Boforto skalę), ir 4 m ir didesnio kontrolinio aukščio bangoms, išskyrus išimtines sąlygas, pavyzdžiui, audrą, smarkią audrą, uraganą, tornadą ir ekstremalias oro sąlygas jūroje arba nenuspėjamas bangas.

1.2. **B projektavimo kategorijos pramoginis laivas** – laivas, suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 8 balų (imtinai) stiprumo vėjui ir iki 4 m (imtinai) kontrolinio aukščio bangoms.

1.3. **C projektavimo kategorijos pramoginis laivas** – laivas, suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 6 balų (imtinai) stiprumo vėjui ir iki 2 m (imtinai) kontrolinio aukščio bangoms.

1.4. **D projektavimo kategorijos pramoginis laivas** – laivas, suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 4 balų (imtinai) stiprumo vėjui ir iki 0,3 m (imtinai) kontrolinio aukščio bangoms, įskaitant atsitiktines iki 0,5 m aukščio bangas.

2. Visų projektavimo kategorijų laivai turi būti suprojektuoti ir pastatyti taip, kad atlaikytų 1 lentelėje nurodytą vėjo stiprumą ir kontrolinio aukščio bangas pagal stabilumo, plūdrumo ir kitus šiame priede išvardytus atitinkamus esminius reikalavimus, taip pat turėti geras valdymo charakteristikas.

1 lentelė. Reikalavimai atskirų projektavimo kategorijų laivams

Projektavimo kategorija	Vėjo stiprumas (pagal Boforto skalę)	Kontrolinis bangų aukštis (H 1/3, metrai)
A	daugiau kaip 8 balai	daugiau kaip 4 m
B	iki 8 balų (imtinai)	iki 4 m (imtinai)
C	iki 6 balų (imtinai)	iki 2 m (imtinai)
D	iki 4 balų (imtinai)	iki 0,3 m (imtinai)

ANTRASIS SKIRSNIS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI

3. Laivo identifikacija. Visi laivai turi būti pažymėti laivo identifikacijos numeriu ir turi būti pateikta tokia informacija: gamintojo šalies kodas, valstybės narės kompetentingos institucijos suteiktas unikalus gamintojo kodas, unikalus serijos numeris, pagaminimo metai ir mėnuo, modelio metai. Šie reikalavimai detaliau išdėstyti atitinkamame suderintame arba Lietuvos standarte, priimtame pagal Europos Sąjungos suderintuosius standartus. Gamintojo identifikacijos kodą gamintojams suteikia Administracija jos nustatyta tvarka.

4. Gamintojo lentelė. Kiekviename laive atskirai nuo laivo identifikavimo numerio pritvirtinama nuolatinė lentelė, kurioje turi būti šie duomenys: gamintojo pavadinimas, registruotas

prekės pavadinimas arba registruotas prekės ženklas, kontaktinis adresas (vertinimo po statybos atveju turi būti pateikiami atitikties įvertinimą atlikusios paskelbtosios įstaigos duomenys ir kontaktinė informacija), CE ženklas, laivo projektavimo kategorija pagal šio priedo 1 punktą, gamintojo rekomenduota maksimali apkrova pagal šio priedo 13 punktą, išskyrus pilnų stacionarių bakų turinio svorį, gamintojo rekomenduojamas žmonių skaičius, kurį laivas suprojektuotas vežti.

5. Apsauga nuo iškritimo už borto ir įlipimas atgal į laivą. Laivas turi būti suprojektuotas taip, kad iškritimo už borto rizika būtų kuo mažesnė, o įlipti atgal į laivą būtų kuo lengviau. Įlipimo atgal į laivą priemonės turi būti prieinamos vandenyje esančiam žmogui arba jis turi galėti jomis pasinaudoti be kitų pagalbos.

6. Matomumas iš pagrindinės vairavimo padėties. Pagrindinė vairavimo padėtis motoriniuose laivuose, esant normalioms eksploatacijos sąlygoms (greičio ir apkrovos požiūriu), laivą vairuojančiam asmeniui turi užtikrinti gerą aplinkos matomumą.

7. Naudojimo vadovas. Su kiekvienu gaminiu turi būti pateiktas naudojimo vadovas, kuriame turi būti pateikiama visa saugiam gaminio naudojimui būtina informacija, ypatingą dėmesį skiriant nustatymams, techninei priežiūrai, įprastinei eksploatacijai, rizikos prevencijai ir rizikos valdymui.

TREČIASIS SKIRSNIS
TVARUMAS IR KONSTRUKCIJOS REIKALAVIMAI

8. Konstrukcija. Medžiagų parinkimas, derinimas ir laivo konstrukcija turi užtikrinti, kad jis visais atžvilgiais būtų pakankamai tvirtas. Ypatingas dėmesys skiriamas projektavimo kategorijai pagal šio priedo 1 punktą ir gamintojo rekomenduojamai maksimaliai apkrovai pagal šio priedo 13 punktą.

9. Stabilumas ir viršvandeninė borto dalis. Laivas turi būti stabilus, jo bortas turi būti iškilęs virš vandens, atsižvelgiant į projektavimo kategoriją, nurodytą šio priedo 1 punkte, ir gamintojo rekomenduotą maksimalią apkrovą, nurodytą šio priedo 13 punkte.

10. Plūdrumas. Laivo konstrukcija turi būti tokia, kad jo plūdrumo charakteristikos atitiktų jo projektavimo kategoriją pagal šio priedo 1 punktą ir gamintojo rekomenduotą maksimalią apkrovą pagal šio priedo 13 punktą. Visi galintys apsiversti daugiakorpusiai su kajutėmis laivai turi būti tokios konstrukcijos, kad apvirtę išliktų plūdrūs. Trumpesni kaip 6 m laivai, kurie, naudojant juos pagal jų projektavimo kategoriją, gali būti užlieti, turi turėti atitinkamas priemones, kurios leis jiems plūduriuoti ir tokioje padėtyje.

11. Korpuso, denio ir antstato angos. Angos korpuse, denyje ir antstate, kai jos uždarytos, neturi kenkti laivo konstrukciniam vientisumui ar atsparumui klimato poveikiui. Langai, iliuminatoriai, durys ir liuko dangčiai turi atlaikyti vandens slėgį, kuris tikėtinas, atsižvelgiant į jų įrengimo vietą, taip pat apkrovas, atsirandančias dėl deniu judančių žmonių svorio. Žemiau vaterlinijos sumontuoti korpuso įtaisai, skirti vandeniui įleisti ir išleisti, atitinkantys gamintojo rekomenduotą maksimalią apkrovą pagal šio priedo 13 punktą, turi turėti lengvai prieinamas uždarymo priemones.

12. Užtvinimas. Visi laivai turi būti suprojektuoti taip, kad nuskendimo rizika sumažėtų iki minimumo. Ypač didelis dėmesys skiriamas kokpitams ir šuliniams, iš kurių vanduo turi ištekėti savaime arba kurie turi kitas vandens šalinimo iš laivo vidaus priemones; vėdinimo įtaisams; vandens šalinimui siurbliais ar kitomis priemonėmis.

13. Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova. Gamintojas turi nurodyti rekomenduojamą maksimalią laivo apkrovą kilogramais (kuras, vanduo, atsargos, įvairi įranga ir žmonės), kuriai laivas buvo suprojektuotas, atsižvelgdamas į projektavimo kategoriją, nustatytą šio priedo 1 punkte, stabilumą ir viršvandeninę borto dalį, nustatytą šio priedo 9 punkte, ir plūdrumą, nustatytą šio priedo 10 punkte.

14. Gelbėjimosi plaustų laikymas. Visi A ir B kategorijų laivai ir ilgesni kaip 6 m C ir D kategorijų laivai privalo turėti vieną ar kelias vietas gelbėjimosi plaustui (gelbėjimo plaustams) laikyti. Gelbėjimosi plaustai turi būti tokie, kad išlaikytų tokį žmonių skaičių, kokį pramoginis

laivas buvo suprojektuotas plukdyti pagal gamintojo rekomendacijas. Gelbėjimo plausto (-ų) laikymo vieta (-os) turi būti visada lengvai prieinama (-os).

15. Išėjimas. Visi galintys apsiversti daugiakorpusiai pramoginiai laivai su kajutėmis turi turėti funkcionalius išėjimus, kuriais būtų galima pasinaudoti apsivertimo atveju. Jeigu laive yra įrengti išėjimai, skirti naudoti laivui apsivertus, jie neturi kenkti konstrukcijai, stabilumui arba plūdrumui, neatsižvelgiant į tai, ar pramoginis laivas yra vertikalioje padėtyje ar apsivertęs. Visuose laivuose su kajutėmis privalo būti išėjimai, tinkami pasinaudoti gaisro atveju.

16. Inkaravimas, švartavimasis ir vilkimas. Visi laivai, atsižvelgiant į jų projektavimo kategoriją ir charakteristikas, turi turėti vieną ar daugiau įtaisų, kurie gali saugiai atlaikyti inkaravimo, švartavimo ir vilkimo apkrovas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
VALDYMO CHARAKTERISTIKOS

17. Gamintojas turi užtikrinti, kad laivo valdymo charakteristikos bus tenkinamos, sumontavus patį galingiausią variklį, kuriam laivas yra suprojektuotas ir sukonstruotas. Visų pramoginių laivų variklių didžiausia nominali galia turi būti nurodyta laivo naudojimo vadove.

PENKTASIS SKIRSNIS
MONTAVIMO REIKALAVIMAI

18. Varikliai ir variklių erdvės. Visi bortiniai varikliai turi būti statomi patalpoje, atskirtoje nuo gyvenamųjų patalpų, ir montuojami taip, kad gaisro ar gaisro išplitimo rizika ir toksiškų dujų, karščio, triukšmo ar vibracijos poveikis gyvenamosiose patalpose būtų sumažintas iki minimumo. Variklių dalys ir pagalbiniai įtaisai, kuriuos būtina dažnai tikrinti ir (ar) prižiūrėti, turi būti lengvai prieinami. Izoliacinės medžiagos variklių erdvėse turi būti nedegios.

19. Vėdinimas. Variklio skyrius turi būti vėdinamas. Būtina užtikrinti, kad vanduo nepatektų į variklio skyrių per bet kurią angą.

20. Išsikišusios dalys. Jeigu variklis neapsaugotas gaubtu, jo išsikišusios judančios ar karštos dalys, galinčios sužeisti žmones, turi būti tinkamai uždengtos.

21. Užbortinių variklių paleidimas. Visi laivai su užbortiniais varikliais turi turėti įtaisą, neleidžiantį paleisti variklio įjungus pavarą, išskyrus laivus, kurių variklis generuoja mažiau kaip 500 niutonų (N) statinės traukos arba kai laivas turi droselio ribojimo įtaisą, skirtą traukai apriboti iki 500 N variklio paleidimo metu.

22. Asmeninis laivas turi būti suprojektuotas taip, kad turėtų arba automatinį variklio išjungimą, arba automatinį prietaisą, kuris sumažina greitį, kreipia laivo judėjimą ratu ir į priekį, kai vairuotojas sąmoningai pasišalina ar įkrenta į vandenį.

23. Vairalazde valdomuose užbortiniuose varomuosiuose varikliuose turi būti įrengiamas avarinio stabdymo įtaisas, kuris gali būti susietas su vairuotoju.

24. Kuro sistema. Pripylimo, laikymo, išpylimo ir kuro tiekimo sistema ir įrenginiai turi būti suprojektuoti ir sumontuoti taip, kad gaisro ir sprogimo rizika sumažėtų iki minimumo.

25. Kuro bakai. Kuro bakai, vamzdynai ir žarnos turi būti saugiai įtaisomos ir atskiriamos ar apsaugomos nuo visų didesnių šilumos šaltinių. Medžiaga, iš kurios yra daromi bakai, ir jų konstrukcija turi atitikti jų talpą ir kuro rūšį. Benzino bako erdvės turi būti vėdinamos. Benzinas turi būti laikomas bakuose, kurie nėra korpuso dalis ir yra izoliuoti nuo variklio skyriaus ir visų kitų uždegimo šaltinių ir atskirti nuo gyvenamųjų patalpų. Dyzelinis kuras gali būti laikomas bakuose, kurie yra sudedamoji korpuso dalis.

26. Elektros sistema. Elektros sistemos turi būti projektuojamos ir montuojamos taip, kad būtų užtikrintas tinkamas laivo veikimas įprastinėmis naudojimo sąlygomis; jos turi būti tokios, kad gaisro ir elektros smūgio rizika sumažėtų iki minimumo. Visos elektros grandinės, išskyrus baterijų maitinamas variklio paleidimo grandines, jų perkrovos atveju turi išlikti saugios. Varomosios elektros grandinės apsaugomos nuo sąveikos su kitomis grandinėmis tokiu būdu, kad nebūtų

sutrikdytas kurių nors iš šių grandinių tinkamas veikimas. Turi būti užtikrintas vėdinimas, kad nesikauptų sprogios dujos, kurias gali išskirti baterijos. Baterijos turi būti gerai įtvirtintos ir apsaugotos nuo vandens įsiskverbimo.

27. Vairavimo sistema. Vairavimo sistemos turi būti projektuojamos, konstruojamos ir montuojamos taip, kad numatytomis eksploatacijos sąlygomis būtų užtikrintas vairavimo apkrovų perdavimas.

28. Avariniai įrenginiai. Burlaiviuose ir vieną varomąjį variklį turinčiuose neburiniuose pramoginiuose laivuose su vairo nuotolinio valdymo sistemomis turi būti įrengiamos avarinės priemonės, skirtos pramoginiam laivui vairuoti sumažintu greičiu.

29. Dujų tiekimo sistema. Vidinio naudojimo dujų sistemos turi būti garus šalinančio tipo ir turi būti suprojektuotos ir sumontuotos taip, kad būtų išvengta nuotėkio ir sprogimo rizikos ir kad jas būtų galima patikrinti. Sistemų medžiagos ir jų sudedamosios dalys turi būti tinkamos naudoti specifines dujas, kurios skirtos jūros aplinkos poveikiui atlaikyti. Kiekvienas dujinis prietaisas, naudojamas pagal gamintojo numatytą paskirtį, šiai paskirčiai sumontuojamas laikantis gamintojų nurodymų. Kiekvienam dujas naudojančiam prietaisui dujos turi būti tiekiamos per atskirą paskirstymo sistemos atšaką, ir kiekvienas prietaisas turi turėti atskirą išjungimo įtaisą. Turi būti įrengta tinkama patalpų ventiliacija, kad būtų išvengta dėl nuotėkio ir degimo produktų kylančios rizikos. Visi laivai su stacionaria dujų sistema turi turėti uždarą erdvę dujų balionams laikyti. Ši erdvė turi būti atskirta nuo gyvenamųjų patalpų, prieinama tik iš išorės ir vėdinama į išorę, siekiant dujas nukreipti už borto. Visos stacionarios dujų sistemos po sumontavimo turi būti išbandytos.

30. Priešgaisrinė apsauga. Montuojamos įrangos rūšis ir laivo planavimas turi būti pasirinktas atsižvelgiant į gaisro kilimo ir jo plitimo riziką. Ypač didelį dėmesį reikia atkreipti į atvirą ugnį naudojančių prietaisų aplinką, variklių ir pagalbinių mašinų karštuosius plotus, alyvos ir kuro išsiliejimo riziką, neuždengtus alyvos ir degalų vamzdžius, taip pat elektros laidus, kurie turi būti nutiesti atokiai nuo karščio šaltinių ir karštų erdvių.

31. Gaisro gesinimo įranga. Laivai turi būti aprūpinti gaisro riziką atitinkančia gaisrų gesinimo įranga arba juose turi būti nurodyta gaisro riziką atitinkančios gaisrų gesinimo įrangos vieta ir pajėgumas. Laivas tol neatiduodamas eksploatuoti, kol neaprūpinamas atitinkama gaisro gesinimo įranga. Benzininių variklių korpusus turi apsaugoti gaisro gesinimo sistema, leidžianti neatidaryti korpuso kilus gaisrui. Įtaisyti nešiojamieji gesintuvai turi būti lengvai pasiekiami, o vienas – tokioje vietoje, kad būtų lengvai pasiekiamas iš pagrindinės laivo vairavietės.

32. Navigacinės šviesos. Įmontuotos navigacinės šviesos pagal aplinkybes turi atitikti 1972 m. Tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti laivų susidūrimo jūroje, konvenciją (COLREG 72) arba Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisykles (CEVNI).

33. Teršalų išleidimo prevencija ir įranga, palengvinanti atliekų pristatymą į krantą. Laivai privalo būti sukonstruoti taip, kad atsitiktinai už borto nepatektų teršalai (nafta, kuras ir kt.). Laivuose įrengti tualetai turi būti sujungiami tik su surinkimo bakais arba vandens valymo sistema. Laivai, turintys įrengtus surinkimo bakus, aprūpinami standartinėmis išleidimo jungtimis, leidžiančiomis priėmimo įrenginių jungtis sujungti su laivo išleidimo vamzdžiais. Be to, visi per korpusą einantys fekalijoms skirti vamzdžiai turi turėti sklendes, kurias būtų galima sandariai uždaryti.

II SKYRIUS
ESMINIAI REIKALAVIMAI, TAIKOMI VAROMŲJŲ VARIKLIŲ IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS

PIRMASIS SKIRSNIS
VARIKLIO IDENTIFIKACIJA

34. Ant kiekvieno variklio turi būti aiškiai pažymėta ši informacija: variklio gamintojo pavadinimas, registruotas prekės pavadinimas ar registruotas prekės ženklas ir kontaktinis adresas, variklio pakeitimus atliekančio asmens pavadinimas (vardas, pavardė) ir kontaktinis adresas (jeigu

taikytina), variklio tipas, variklių šeima (jei taikytina), unikalusis variklio identifikacijos numeris, jeigu reikia pagal Reglamento IV skyriaus reikalavimus – CE ženklas.

35. Šio priedo 34 punkte numatytas ženklinimas turi išlikti visą variklio naudojimo laiką ir būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas. Jeigu naudojamos etiketės ar plokštelės, jos turi būti tvirtinamos taip, kad laikytųsi visą variklio naudojimo laiką, o etikečių ar plokštelių nebūtų įmanoma nuimti jų nesuardžius ar nesugadinus.

36. Šio priedo 34 punkte numatytas ženklinimas atliekamas ant tų variklio dalių, kurios yra būtinos normaliam jo darbui ir visą variklio tarnavimo laiką paprastai nekeičiamos.

37. Šio priedo 34 punkte numatytas ženklinimas turi būti išdėstytas taip, kad būtų lengvai matomas variklį surinkus ir sukomplektavus visomis jo darbui būtinomis dalimis.

ANTRASIS SKIRSNIS
REIKALAVIMAI IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS

38. Varomieji varikliai turi būti projektuojami, konstruojami ir surenkami taip, kad, teisingai juos įmontavus ir naudojant įprastai, tarša neviršytų ribinių verčių, nurodytų šiame priede.

39. Išmetamųjų teršalų vertės, taikomos užbortiniams kibirkštinio uždegimo varomiesiems varikliams, kurių galia lygi arba mažesnė kaip 15 kW ir kuriuos pagamino mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos Rekomendacijoje 2003/361/EB, ir kurie buvo pateikti rinkai anksčiau nei 2020 m. sausio 18 d. (2 lentelė). 2 lentelėje pateiktos išmetamųjų teršalų vertės taikomos ir slėginio uždegimo varikliams, kurių projektinė variklio galia yra mažesnė kaip 37 kW.

2 lentelė. Išmetamųjų teršalų ribinės vertės šio priedo 39 punkte nurodytiems varikliams

(g/kWh)

Tipas	Anglies monoksidas $CO = A + B/P_N^n$			Angliavandeniliai $HC = A + B/P_N^n$			Azoto oksidai NO_X	Kietosios dalelės PT
	A	B	n	A	B	n		
Dvitaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Netaikoma
Keturtaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Netaikoma
Slėginio uždegimo	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Pastaba. Kai pagal 2 lentelę A, B ir n yra pastovūs, P_N yra projektinė variklio galia, matuojama kW.

40. Vertės, taikomos nuo 2016 m. sausio 18 d. (3 ir 4 lentelės):

3 lentelė. Slėginio uždegimo variklių išmetamų teršalų ribinės vertės*

Cilindro darbinis tūris SV (L/cyl)	Vardinė variklio galia P_N (kW)	Kietosios dalelės PT (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NOX (g/kWh)
SV < 0,9	PN < 37	1 lentelėje nurodytos vertės	
	37≤ P_N < 75**	0,30	4,7
	75≤ P_N < 3700	0,15	5,8
0,9 ≤ SV < 1,2	P_N < 3700	0,14	5,8
1,2 ≤ SV < 2,5		0,12	5,8

2,5 ≤ SV < 3,5		0,12	5,8
3,5 ≤ SV < 7,0		0,11	5,8

*Visų slėginio uždegimo variklių išmetamo anglies monoksido (CO) kiekis turi neviršyti 5,0 g/kWh.

** Kaip alternatyva šios lentelės reikalavimams slėginio uždegimo variklių, kurių projektinė variklio galia yra ne mažesnė kaip 37 kW ir mažesnė kaip 75 kW ir kurių cilindro darbinis tūris yra mažesnis kaip 0,9 L/cyl, PT turi neviršyti 0,20 g/kWh, o bendras išmetamų HC+NOx kiekis 5,8 g/kWh.

4 lentelė. Kibirkštinio uždegimo variklių išmetamų teršalų ribinės vertės

Variklio tipas	Projektinė variklio galia P_N (kW)	Anglies monoksidas CO (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NO_X (g/kWh)
Varomieji laivagalio ir bortiniai varikliai	$P_N \leq 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Užbortiniai varikliai ir asmeninių laivų varikliai	$P_N \leq 4,3$	$500 – (5,0 \times P_N)$	30
	$4,3 < P_N \leq 40$	$500 – (5,0 \times P_N)$	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0.9}}\right)$
	$P_N > 40$	300	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0.9}}\right)$

TREČIASIS SKIRSNIS
BANDYMŲ CIKLAI

41. Bandymų ciklams ir taikomiems svertiniams koeficientams taikomi ISO standarto 8178–4:2007 reikalavimai, atsižvelgiant į 5 lentelėje pateiktus dydžius. Kintamo greičio slėginio uždegimo varikliams taikomas E1 arba E5 bandymų ciklas arba, galingesnių kaip 130 kW variklių atveju, kaip alternatyva gali būti taikomas E3 bandymų ciklas. Kintamo greičio kibirkštinio uždegimo varikliams taikomas E4 bandymų ciklas.

5 lentelė. Bandymų ciklams ir taikomiems svertiniams koeficientams taikomi šie ISO standarto 8178–4:2007 reikalavimai

E1 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis	Projektinis greitis		Tarpinis greitis		Mažas sūkių skaičius veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	75	75	50	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,11	0,19	0,32	0,3
Greitis	Projektinis greitis		Tarpinis greitis		Mažas sūkių skaičius veikiant tuščiąja eiga

E3 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	
Greitis, %	100	91	80	63	
Galia, %	100	75	50	25	
Svertinis koeficientas	0,2	0,5	0,15	0,15	

E4 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5

Greitis, %	100	80	60	40	Veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	71,6	46,5	25,3	0
Svertinis koeficientas	0,06	0,14	0,15	0,25	0,40
E5 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis, %	100	91	80	63	Veikiant tuščiąja eiga
Galia, %	100	75	50	25	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,13	0,17	0,32	0,3

Pastaba. Paskelbtosios įstaigos gali patvirtinti bandymus, atliktus naudojant kitus bandymų ciklus, apibūdintus darniajame standarte ir taikytinus atitinkamo variklio veiklos ciklui.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
VAROMŲJŲ VARIKLIŲ ŠEIMOS TAIKYMAS IR PIRMINIO VAROMOJO VARIKLIO PASIRINKIMAS

42. Variklio gamintojas atsako už savo gaminamų variklių priskyrimą variklių šeimai. Iš variklių šeimos pirminiu varikliu parenkamas toks variklis, kurio išmetamų teršalų charakteristikos būtų tipiškos visiems tos variklių šeimos varikliams. Kaip pirminis variklis paprastai turėtų būti pasirenkamas variklis, pasižymintis savybėmis, dėl kurių, tikėtina, susidarys didžiausi specifinių išmetamų teršalų kiekiai (išreikštas g/kWh), matuojant atitinkamo bandymo ciklo metu.

PENKTASIS SKIRSNIS
BANDOMIEJI DEGALAI

43. Variklio išmetamų teršalų bandymams naudojami bandomieji degalai turi atitikti 6 lentelėje nustatytas charakteristikas.

6 lentelė. Reikalavimai išmetamų teršalų bandymams naudojamiems bandomiesiems degalams

Benzinas				
Savybė	RF-02-99 Bešvinis		RF-02-03 Bešvinis	
	min.	maks.	min.	maks.
Tiriamasis oktaninis skaičius (RON)	95	---	95	---
Variklinis oktaninis skaičius (MON)	85	---	85	---
Tankis, esant 15°C (kg/m^3)	748	762	740	754
Pradinė virimo temperatūra (°C)	24	40	24	40
Sieros masė procentais (mg/kg)	---	100	---	10
Švino kiekis (mg/l)	---	5	---	5
Garų slėgis pagal Reidą (kPa)	56	60	---	---
Garų slėgis (DVPE) (kPa)	---	---	56	60

Dyzelinas				
Savybė	RF-06-99		RF-06-03	
	min.	maks.	min.	maks.
Cetaninis skaičius	52	54	52	54
Tankis, esant 15°C (kg/m^3)	833	837	833	837
Galutinė virimo temperatūra (°C)	---	370	---	370
Pliūpsnio temperatūra (°C)	55	---	55	---

Sieros masė procentais (mg/kg)	Bus nurodyta	300 (50)	---	10
Pelenų masė procentais (%)	Bus nurodyta	0,01	---	0,01

Paskelbtosios įstaigos gali patvirtinti bandymus, atliktus naudojant kitus bandomuosius degalus, kaip nurodyta darniajame standarte.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
PATVARUMAS

44. Variklio gamintojas pateikia variklio montavimo ir priežiūros instrukcijas, kurios, jeigu jų laikomasi, turėtų užtikrinti, kad įprastai naudojamas variklis atitiks anksčiau pateiktas ribines vertes per visą variklio naudojimo laiką ir esant įprastoms naudojimo sąlygoms. Šią informaciją gamintojas gauna, atlikdamas pirminį patvarumo bandymą, paremtą įprastais darbo režimo ciklais ir apskaičiuojant sudedamųjų dalių nuovargį, kad gamintojas galėtų parengti reikiamus priežiūros nurodymus ir išleisti kartu su varikliais, pirmą kartą tiekiamais rinkai.

45. Įprastas variklio naudojimo laikas reiškia:

45.1. bortiniams ir laivagalio varomiesiems varikliams: 480 valandų arba 10 metų bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

45.2. kibirkštinio uždegimo bortiniams arba laivagalio varomiesiems varikliams su ar be tiesioginio išmetimo:

45.2.1. $PN \leq 373$ kW kategorijos varikliams: 480 valandų arba 10 metų bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

45.2.2. $373 < PN \leq 485$ kW kategorijos varikliams: 150 darbo valandų arba treji metai bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

45.2.3. $PN > 485$ kW kategorijos varikliams: 50 variklio darbo valandų arba vieneri metai, bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

45.3. asmeninių laivų varikliams: 350 valandų arba 5 metai bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau;

45.4. užbortiniams varikliams: 350 valandų arba 10 metų bet kuriam terminui pasibaigus pirmiau.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
NAUDOJIMO VADOVAS

46. Prie kiekvieno variklio pridedamas naudojimo vadovas lietuvių kalba. Šiame vadove pateikiami montavimo, naudojimo ir priežiūros reikalavimai, kurių yra būtina laikytis norint užtikrinti tinkamą variklio darbą, leidžiantį patenkinti šeštojo skirsnio reikalavimus, nurodomas variklio galingumas, išmatuotas pagal suderintuosius standartus.

III SKYRIUS
ESMINIAI REIKALAVIMAI TRIUKŠMO SKLEIDIMUI

PIRMASIS SKIRSNIS
RIBINĖS SKLEIDŽIAMO TRIUKŠMO VERTĖS

47. Pramoginiai laivai, turintys bortinius ir varomuosius laivagalio variklius be tiesioginio išmetimo, asmeniniai laivai, užbortiniai ir laivagalio varomieji varikliai su tiesioginiu išmetimu turi būti projektuojami, statomi ir surenkami taip, kad jų skleidžiamas triukšmas neviršytų 7 lentelėje nurodytų ribinių verčių.

7 lentelė. Ribinės skleidžiamo triukšmo vertės

Vardinė vieno variklio galia (kW)	Maksimalus garso slėgio lygis = L_{pASmax} (dB)
PN ≤ 10	67
10 < PN ≤ 40	72
PN > 40	75

kur P_N – vardinė vieno variklio galia (kW), esant vardiniam greičiui, o L_{pASmax} – maksimalus garso slėgio lygis (dB).

48. Visų tipų variklių grupėms, susidedančioms iš dviejų ir daugiau variklių, gali būti leidžiama papildomai 3 dB.

49. Pramoginis laivas, turintis bortinį ar laivagalio varomąjį variklį be vientiso išmetimo, laikomas atitinkančiu šiuos reikalavimus triukšmui, jeigu jo Froude skaičius yra mažesnis arba lygus 1,1, o galios poslinkio koeficientas – mažesnis arba lygus 40, kai variklis ir išmetimo sistema yra sumontuoti pagal variklio gamintojo instrukciją. Tokiu atveju garso matavimo bandymai neprivalomi.

50. *Froude* skaičius apskaičiuojamas, maksimalų laivo greitį V (m/s) dalijant iš vandens linijos ilgio Lwl (m) ir duotos gravitacinės konstantos (g = 9,8 m/s) sandaugos kvadratinės šaknies:

$$Fn - \frac{V}{\sqrt{(g.\ lwl)}}$$

Galios poslinkio koeficientas apskaičiuojamas projektinę variklio galią PN (kW) padalijus iš pramoginio laivo poslinkio D (tonomis).

$$- \frac{P_N}{D}$$

Galios poslinkio koeficientas

ANTRASIS SKIRSNIS
NAUDOJIMO VADOVAS

51. Pramoginių laivų su bortiniais varikliais ar varomaisiais laivagalio varikliais be integruotos išmetimo sistemos ir asmeninio laivo naudojimo vadove, nurodytame šio priedo 7 punkte, turi būti informacija, būtina, norint išlaikyti pramoginį laivą ir išmetimo sistemą tokios būklės, kuri įprastai naudojant kuo geriau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

52. Užbortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema naudojimo vadove, privalomame pagal šio priedo 46 punktą, turi būti nurodymai, būtini, norint išlaikyti užbortinį variklį tokios būklės, kuri įprastai naudojant kuo geriau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

53. Šio priedo 45 punkto nuostatos dėl patvarumo *mutandis mutatis* taikomos atitikčiai šio priedo 47 punkte išdėstytiems skleidžiamo triukšmo reikalavimams.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento 2 priedas

NEBAIGTO STATYTI LAIVO GAMINTOJO ARBA IMPORTUOTOJO DEKLARACIJA

1. Gamintojo arba importuotojo, įsisteigusio Europos Sąjungoje, deklaracijoje, nurodytoje Reglamento 9 punkte, turi būti šie duomenys:

1.1. gamintojo pavadinimas ir adresas;

1.2. Europos Sąjungoje įsisteigusio gamintojo atstovo arba, jeigu taikytina, už patiekimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;

1.3. nebaigto statyti laivo aprašymas;

1.4. pareiškimas, kad nebaigtą statyti laivą užbaigs statyti kiti ir kad jis atitinka šio Reglamento reikalavimus, taikomus šiam gamybos etapui, pateikiant nuorodas į taikytus atitinkamus darniuosius standartus arba nuorodas į specifikacijas, kurių atžvilgiu atitiktis deklaruojama šiuo statybos etapu.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento 3 priedas

ES ATITIKTIES DEKLARACIJA

1. ES atitikties deklaracija privaloma:

1.1. pramoginiams ir asmeniniams laivams;

1.2. Reglamento 3 punkte paminėtoms sudedamosioms dalims;

1.3. varomiesiems varikliams.

2. ES atitikties deklaracijoje turi būti šie punktai:

2.1. Numeris (jeigu suteikiamas), taip pat informacija apie gaminį (gaminys, partija, tipas arba serijos numeris).

2.2. Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo (Įgaliotasis atstovas taip pat privalo nurodyti gamintojo įmonės pavadinimą ir adresą) arba privataus importuotojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas.

2.3. Patvirtinimas, kad ši atitikties deklaracija išduota tik gamintojo arba privataus importuotojo, arba Reglamento 58 arba 59 punkte nurodyto asmens atsakomybe.

2.4. Deklaruojamas dalykas (gaminio identifikavimas, pagal kurį jį galima nustatyti, taip pat gali būti pateikiama nuotrauka).

2.5. Patvirtinimas, kad 2.4 papunktyje aprašytas deklaruojamas dalykas atitinka susijusius Europos Sąjungos derinimo teisės aktus.

2.6. Nuorodos į susijusius taikytus darniuosius standartus arba nuorodos į kitas technines specifikacijas, kurių atžvilgiu deklaruota atitiktis.

2.7. Jeigu taikytina, paskelbtosios įstaigos duomenys (pavadinimas, numeris), atlikti veiksmai (veiksmų aprašymas) ir informacija apie išduotą pažymėjimą.

2.8. Asmens, įgalioto pasirašyti gamintojo ar jo įgaliotojo atstovo vardu, identifikavimo duomenys.

2.9. Papildoma informacija – ES atitikties deklaracijoje pateikiamas varomojo variklio gamintojo ir asmens, atliekančio variklio pakeitimus pagal Reglamento 11 punktą, pareiškimas, kad variklis, sumontuotas laive laikantis su varikliu pateiktų montavimo instrukcijų, atitiks:

2.9.1. Reglamente nustatytus variklio išmetamų teršalų reikalavimus;

2.9.2. Varikliams, kurių tipas patvirtintas pagal Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. 5 „Dėl Ne keliais judančių mechanizmų vidaus degimo variklių tipo patvirtinimo ir teršalų išmetimo ribojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimus – ribines vertes, atitinkančias IIIA etapo, IIIB etapo arba IV etapo išmetamųjų teršalų ribines vertes, taikomas slėginio uždegimo varikliams, naudojamiems pagal kitas paskirtis nei vidaus vandenų laivams, lokomotyvams ir automotrisėms varyti;

2.9.3. Reglamento (EB) Nr. 595/2009 ribines vertes, taikomas varikliams, kurių tipas patvirtintas pagal tą reglamentą.

3. Variklio negalima pradėti eksploatuoti tol, kol nebus pripažinta, jog laivas, į kurį šis variklis bus montuojamas, atitinka jam taikomus Reglamento reikalavimus.

4. Jei rinkai patiekiami varikliai, kurių galia 15 kW ir mažiau, kuriuos pagamino mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos Rekomendacijoje 2003/361/EB, kurie gali būti tiekiami Lietuvos rinkai ar pradedami eksploatuoti iki 2020 m. sausio 18 d., jeigu atitinka Reglamente nustatytus jiems taikomus reikalavimus, tai turi būti nurodoma ES atitikties deklaracijoje.

5. Nurodomas deklaraciją pasirašęs asmuo (vardas, pavardė, pareigos), taip pat nurodoma deklaracijos surašymo vieta ir data.

6. Šio priedo 2.1 papunktyje numatytas numeris ES atitikties deklaracijai gali būti nesuteikiamas.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento 4 priedas

LYGIAVERTĖ ATITIKTIS, GRINDŽIAMA VERTINIMU PO STATYBOS (VERTINIMO PO STATYBOS MODULIS)

1. Vertinimu po statybos grindžiama atitiktis – procedūra, skirta gaminio, už kurio atitiktį Reglamento nuostatoms gamintojas neprisiėmė atsakomybės, lygiavertei atitikčiai vertinti, kai atsakomybę už gaminio lygiavertę atitiktį prisiima privatus importuotojas, Reglamento 57–59 punktuose nurodytas fizinis arba juridinis asmuo, tiekiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti savo atsakomybe. Šis asmuo vykdo šio priedo 2 ir 4 punktuose nurodytas prievoles, užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkamas gaminys, kuriam taikomos šio priedo 3 punkto nuostatos, atitinka taikytinus Reglamento reikalavimus.

2. Asmuo, tiekiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, paskelbtajai įstaigai pateikia prašymą atlikti gaminio vertinimą po statybos ir privalo paskelbtajai įstaigai pateikti dokumentus ir techninius duomenis, kad paskelbtoji įstaiga galėtų įvertinti šio gaminio atitiktį Reglamento reikalavimams, taip pat pateikia visą turimą informaciją apie gaminio naudojimą po to, kai jis buvo pirmą kartą pradėtas eksploatuoti. Asmuo, patiekiantis rinkai tokį gaminį arba pradedantis jį eksploatuoti, saugo šiuos dokumentus ir informaciją, kad Administracija su jais galėtų susipažinti 10 metų po gaminio lygiavertės atitikties vertinimo, taikant vertinimo po statybos procedūrą.

3. Paskelbtoji įstaiga patikrina konkretų gaminį ir atlieka skaičiavimus, bandymus ir kitus vertinimo veiksmus tiek, kiek tai būtina siekiant užtikrinti gaminio lygiavertę atitiktį atitinkamiems Reglamento reikalavimams. Paskelbtoji įstaiga parengia ir išduoda pažymėjimą ir atlikto atitikties vertinimo ataskaitą, ir saugo atitikties pažymėjimą ir susijusią atitikties ataskaitą, kad Administracija galėtų su šiais dokumentais susipažinti 10 metų po jų išdavimo. Paskelbtoji įstaiga patvirtintą gaminį paženklina savo identifikavimo numeriu šalia CE ženklo arba pasirūpina, kad tai būtų padaryta. Jeigu vertinamas gaminys – laivas, paskelbtoji įstaiga taip pat savo atsakomybe pasirūpina, kad gaminys būtų paženklintas laivo identifikavimo numeriu, kaip nurodyta Reglamento 1 priedo 3 punkte. Šiame numeryje gamintojo šalies kodo laukelis naudojamas nurodyti paskelbtosios įstaigos įsisteigimo šalį, Administracijos suteikiamo unikalaus gamintojo kodo laukeliai naudojami nurodyti vertinimo po statybos identifikavimo kodą, priskirtą paskelbtajai įstaigai, po to nurodant vertinimo po statybos pažymėjimo serijos numerį. Laivo identifikavimo numerio laukeliai, skirti nurodyti pagaminimo metams ir mėnesiui ir modelio metams, naudojami vertinimo po statybos metams ir mėnesiui nurodyti.

4. CE ženklinimas ir ES atitikties deklaracija:

4.1. Asmuo, patiekiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, paženklina gaminį CE ženklu, ir pažymi gaminį, kurį paskelbtoji įstaiga įvertino ir patvirtino jo lygiavertę atitiktį atitinkamiems Reglamento reikalavimams pastarosios identifikavimo numeriu.

4.2. Asmuo, patiekiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, parengia ES atitikties deklaraciją ir ją saugo 10 metų po to, kai buvo išduotas vertinimo po statybos pažymėjimas, kad Administracija galėtų su ja susipažinti. Atitikties deklaracijoje nurodomas gaminys, kuriam ji buvo parengta. Administracijos prašymu jai turi būti pateikta ES atitikties deklaracijos kopija.

4.3. Jeigu vertinamas gaminys – laivas, asmuo, patiekiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, prie laivo pritvirtina gamintojo lentelę, apibūdintą Reglamento 1 priedo 4 punkte, kurioje nurodoma „vertinimas po statybos“ ir laivo identifikavimo numeris, apibūdintas Reglamento 1 priedo 3 punkte, laikantis šio priedo 3 punkto reikalavimų.

5. Paskelbtoji įstaiga informuoja asmenį, kuris patiekia gaminį rinkai arba pradeda jį eksploatuoti, apie jo prievoles pagal šią vertinimo po statybos procedūrą.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento 5 priedas

PAPILDOMI REIKALAVIMAI, TAIKOMI, JEIGU NAUDOJAMA A1 MODULYJE NUSTATYTA GAMYBOS VIDAUS KONTROLĖ IR PRIŽIŪRIMI GAMYBOS BANDYMAI

1. Projektavimas ir statyba. Gamintojas arba kas nors kitas jo vardu privalo atlikti vieno ar keleto laivų, laikytinų tipiniais šio gamintojo produkcijos pavyzdžiais, vieną ar keletą iš šių bandymų:

1.1. stabilumo bandymą pagal 1 priedo 9 punktą;

1.2. plūdrumo charakteristikų bandymą pagal 1 priedo 10 punktą.

2. Triukšmo skleidimas:

2.1. Pramoginiams laivams, kuriuose įmontuoti borto ar varomieji laivagalio varikliai be integruotos išmetimo sistemos, ir asmeniniams laivams gamintojas arba jo vardu veikiantis asmuo privalo atlikti vieno ar keleto laivų, laikytinų tipiniais šio gamintojo produkcijai, garso skleidimo bandymus, nustatytus Reglamento 1 priedo III skyriuje. Už šiuos bandymus atsako gamintojo pasirinkta paskelbtoji įstaiga.

2.2. Užbortinių variklių ir varomųjų laivagalio variklių su integruota išmetimo sistema gamintojas arba jo vardu veikiantis asmuo privalo atlikti vieno ar keleto variklių iš kiekvienos variklių šeimos, laikytinų tipiniais šio gamintojo produkcijai, garso skleidimo bandymus, nustatytus Reglamento 1 priedo III skyriuje. Už šiuos bandymus atsako gamintojo pasirinkta paskelbtoji įstaiga.

2.3. Kai bandomas daugiau nei vienas tos pačios variklių šeimos variklis, turi būti taikomas statistinis metodas, aprašytas Reglamento 6 priede, kad būtų užtikrinta bandinio atitiktis.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento
6 priedas

PRODUKCIJOS ATITIKTIES IŠMETAMIESIEMS TERŠALAMS IR TRIUKŠMO SKLEIDIMUI TAIKOMIEMS REIKALAVIMAS ĮVERTINIMAS

1. Tikrinant variklių šeimos atitiktį, iš serijos paimamas variklių pavyzdys. Gamintojas, paskelbtajai įstaigai pritarus, nustato to pavyzdžio dydį n.

2. Apskaičiuojamas kiekvienos patikrintos teršalus ir triukšmą skleidžiančios sudėtinės dalies iš pavyzdžio rezultatų gautas aritmetinis vidurkis X. Laikoma, kad serijos gaminiai atitinka reikalavimus (sprendimą), jeigu tenkinamos šios sąlygos:

$X + k. S \leq L$

S yra standartinis nuokrypis, kur:

$S^2 - \sum (x - X)^2 / (n - 1)$

X – iš bandinio gautas rezultato aritmetinis vidurkis

x – iš bandinio gauti atskiri rezultatai

L – atitinkama ribinė vertė

n – variklių skaičius bandinyje

k – statistinis koeficientas, priklausantis nuo n (žr. lentelę)

n	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Pastaba. Jeigu $n \geq 20$, tuomet $k = 0,860 / \sqrt{n}$.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento
7 priedas

PAPILDOMA PROCEDŪRA, TAIKOMA VERTINANT TIPO ATITIKTĮ, GRINDŽIAMĄ GAMYBOS VIDAUS KONTROLE (C MODULIS)

1. Šiame priede aprašyta procedūra taikoma Reglamento 55.5 papunktyje nurodytais atvejais, kai paskelbtajai įstaigai patikrinus variklių gamintojo vidaus kontrolės kokybę nustatoma, kad kokybės lygis yra netinkamas.

2. Iš tos pačios serijos gaminių paimamas variklis ir atliekamas Reglamento 1 priedo II skyriuje aprašytas bandymas. Bandomi varikliai turi būti buvę eksploatuoti iš dalies ar visiškai pagal gamintojo instrukcijas. Jeigu iš serijos paimto konkretaus variklio išmetami teršalai viršija Reglamento 1 priedo II skyriuje nurodytas ribines vertes, gamintojas gali prašyti, kad būtų išmatuoti iš serijos paimto variklių pavyzdžio, įskaitant iš pradžių paimtą variklį, išmetami teršalai. Kad būtų užtikrinta variklių pavyzdžio atitiktis Reglamento reikalavimams, turi būti taikomas Reglamento 6 priede aprašytas statistinis metodas.

_____

Pramoginių laivų ir jų sudedamųjų dalių projektavimo, statybos, tiekimo rinkai ir atidavimo eksploatuoti techninio reglamento
8 priedas

GAMINTOJO PATEIKIAMI TECHNINIAI DOKUMENTAI

1. Turi būti rengiami šie Reglamente minimi su atitikties vertinimu susiję techniniai dokumentai:

1.1. bendras tipo aprašymas;

1.2. eskizinis projektas ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kiti gamybiniai brėžiniai ir schemos;

1.3. brėžiniams, schemoms ir gaminio veikimui suprasti reikalingi aprašymai ir paaiškinimai;

1.4. visiškai ar iš dalies taikytų Reglamento 43 punkte nurodomų standartų sąrašas ir, jeigu Reglamento 43 punkte nurodyti standartai nebuvo taikomi, priimtų sprendimų siekiant laikytis esminių reikalavimų aprašymai;

1.5. projekto skaičiavimų, atliktų tyrimų ir kiti rezultatai;

1.6. stabilumo pagal Reglamento 1 priedo 9 punktą ir plūdrumo pagal Reglamento 1 priedo 10 punktą bandymų ataskaitos ar apskaičiavimai;

1.7. išmetamųjų teršalų bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį Reglamento 1 priedo II skyriaus reikalavimams;

1.8. skleidžiamo garso bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį Reglamento 1 priedo III skyriaus reikalavimams.

_____